

# VII Seminarium Historyków Filozofii Polskiej

# *Romantyzmy polskie*

Warszawa • 22-23 września 2014

Zakład Historii Filozofii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego i współpracująca z nim Fundacja Historii Filozofii Polskiej zapraszają pracowników naukowych zajmujących się badaniem polskiego dziedzictwa filozoficznego oraz wszystkich zainteresowanych poznaniem owego dziedzictwa do udziału w VII Seminarium Historyków Filozofii Polskiej, dwudniowej naukowej konferencji, która odbędzie się w Uniwersytecie Warszawskim, w dniach 22 i 23 września 2014 roku, i poświęcona będzie „romantyzmowi polskiemu”.

Romantyzm pierwszej połowy XIX wieku jest tą „formacją kultury polskiej” (określenie K. Wyki), którą cechuje ogromna żywotność i historyczna ekspansywność. Dobrych uzasadnień tej opinii dostarczają nie tylko historia literatury pięknej i twórczości artystycznej, lecz także historia filozofii i historia idei. Myśliciele epoki romantyzmu stworzyli światopoglądy, doktryny filozoficzne i ideologie, które szybko uwolniły się od genetycznego związku z umysłami swych twórców oraz warunkami swego powstania i – zawładnąwszy świadomością licznych generacji Polaków – zaczęły żyć nowym historycznym życiem. Różne ich nowe „wcielenia” dostrzec możemy we wszystkich poromantycznych okresach naszych dziejów i we wszystkich niemal dziedzinach naszego umysłowego życia, a ukazują się tam one zwykle w towarzystwie swych antagonistów – pozytywnym nawiązaniom do „tradycji romantycznej” towarzyszyły bowiem i towarzyszą jak cienie ciągła krytyka romantyzmu i wysiłek tworzenia „tradycji antyromantycznej”.

Romantyczne historiozofie (i cały romantyczny „historyzm”) wywarły ogromny wpływ na nasz sposób postrzegania i rozumienia dziejów, kształtując nie tylko nasze wizje przedromantycznej przeszłości (np. średniowiecza, czy baroku), lecz także czasów nowszych, w których odniesienie do romantyzmu stawało się nieraz konstytutywnym składnikiem samowiedzy jakiegoś twórczego pokolenia lub epoki (np. „neoromantyzm” polskiego modernizmu i Młodej Polski). Spektakularnego przykładu tego wpływu dostarcza dwutaktowa czy też „falowa” koncepcja dziejów polskiej kultury (sformułowana dobitnie przez J. Krzyżanowskiego), zgodnie z którą po epokach „romantycznych” (średniowiecze, barok, romantyzm „właściwy”, modernizm) następują – z dialektyczną „koniecznością” – epoki „klasyczne” (odrodzenie, oświecenie, pozytywizm, dwudziestolecie międzywojenne).



Romantyzm wytworzył jedną z najbardziej wpływowych ideologii – ideologię polskiego mesjanizmu, która nie tylko uobecniła i ożywiła w naszej świadomości dawną i starożytną tradycję myślenia mesjanistyczno-millenarystycznego, lecz także animowała różne „neomesjanizmy”, rozwijające się dobrze również w pozornie niesprzyjających ich rozwojowi warunkach (np. po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 roku).

Romantyzm zrodził różne („maksymalistyczne”, „spekulatywne”) style filozofowania i próby stworzenia oryginalnej, polskiej „filozofii narodowej” – jedne i drugie znajdowały niekiedy naśladowców. Stworzył też nowoczesną koncepcję narodu i nowoczesną ideologię narodową, wpływając w sposób decydujący na przyjmowane w Polsce postawy światopoglądowe i stanowiska polityczne.

„Romantyzmy polskie” – temat wiodący VII Seminarium Historyków Filozofii Polskiej – wyznacza rozległy obszar badań historycznych i rozważań. W granicach tego obszaru mieszczą się dobrze zarówno prace prowadzone przez historyków epok dawnych, jak i dziejów najnowszych – zarówno tych, którzy zajmują się tradycyjną historią filozofii, jak i tych, którzy parają się historią idei i ideologii.

Do udziału w Seminarium zachęcamy również i tych historyków polskiej filozoficznej myśli, których dziedzina badań wiąże się tylko pośrednio z zaproponowanym „tematem wiodącym”.

Zainteresowanych tematyką konferencji zapraszamy do zgłaszania tematów oraz jednostronicowych abstraktów wystąpień. Wystąpienia powinny być nie dłuższe niż dwudziestominutowe. Zgłoszenia powinny zawierać dane kontaktowe (formularz w załączeniu).

Abstrakty zakwalifikowanych wystąpień będą opublikowane w materiałach informacyjnych seminarium, a autorzy referatów wygłoszonych na konferencji zostaną zaproszeni do udziału w publikacji poseminaryjnej.

Zgłoszenia wraz z abstraktami prosimy przysyłać do dnia **31 maja 2014 roku** pod adresem:

**[seminarium@filozofiapolska.pl](mailto:seminarium@filozofiapolska.pl)**